

Inleiding

Straks horen we het bekende verhaal van de bruiloft van Kana. In de overweging focussen we ons op de scene tussen Maria en de bedienden. De laatsten zitten met het probleem dat de wijn op is. Maria legt dat voor aan haar zoon, maar die lijkt afwijzend te reageren. 'Doe toch maar wat hij je zeggen zal', zegt Maria dan tot die bedienden.

'Verlaat je maar op Hem, dan komt het wel goed.' Je door Jezus en zijn evangelie laten gezeggen: dat opent de weg tot grootse wonderen van overvloedige goedheid.

Iemand die je ook een 'bediende van Gods bruiloftsmaal' zou kunnen noemen, is de zalige Petrus Donders. Door te doen wat Jezus, wat het evangelie hem zegt te doen, werd 'Peerke', een eenvoudige man uit Tilburg, een heilzame mens voor vele achtergestelden in Suriname. Vrijdag jl., 14 januari, was het zijn jaarfeest en we willen ons door hem laten inspireren om zelf ook Maria's oproep te volgen: 'Doe maar wat Hij je zeggen zal'.

Openingsgebed:

Goede God,
U wil dat het leven voor ons een bruiloftsfeest is
waar vreugde en leven is voor iedereen,
Wees ook hier onze gastheer
en leer ons goede dienaren te zijn
die doen wat uw Zoon ons zeggen zal.
Wij danken U voor allen
die U ons daarbij als voorbeeld hebt gegeven,
zoals de zalige Petrus Donders,
een mens van onbaatzuchtige liefde
en dienaar van uw Koninkrijk
van gerechtigheid en vrede tot in eeuwigheid.
Amen.

Evangelielezing: Joh. 2, 1-12**Overweging:**

'Zo maakte Jezus te Kana een begin met de tekenen en openbaarde Hij zijn heerlijkheid', zo eindigt Johannes het inmiddels welbekende verhaal van de 'bruiloft van Kana'. In zijn evangelie beschrijft hij welgeteld zeven 'tekenen', 'wonderen' zouden wij zeggen, waarin Jezus laat zien wie Hij is en vooral wat Hij als boodschap wil uitdragen. Dit eerste teken is al veelzeggend: mensen mogen het leven ervaren als een feest waarin de wijn nooit opdraakt, waarin overvloed is voor iedereen.

Door de eeuwen heen zijn vele mannen en vrouwen geraakt door die Blijde Boodschap van Jezus en zijn erop uitgetrokken om mensen uit te nodigen deel te nemen aan dat bruiloftsmaal. Zo iemand was de priester-missionaris Petrus Donders; in Brabant en vooral Tilburg bekend als 'Peerke'. Hij had Jezus leren kennen als iemand die niets liever wil dan dat alle mensen gelukkig worden door het geloof in Hem als de Verlosser. Hij wilde als kind al priester worden, maar voor iemand uit een arm milieu was dat geen eenvoudige zaak. Met doorzettingsvermogen lukte hem dat toch, en toen de verantwoordelijke voor de missie in Suriname op het seminarie hulp in de vorm van mankracht kwam vragen, bood Peerke zich aan –als enige; en een jaar na zijn priesterwijding vertrok hij in 1842 naar dat verre land. Zijn aandacht ging vooral uit naar de achtergestelde slaven en vanaf 1855 naar de melaatsen die werden weggestopt in wat je rustig kunt noemen 'dumpplaats' Batavia, ver in de jungle van Suriname. 'Aandacht geven' is te zwak uitgedrukt voor wat Peerke

voor hen betekende: hij bezocht hen in hun armzalige hutjes, waste hun stinkende wonden en gaf hun zijn eigen voedsel en kleding.

Twee dagen geleden, 14 januari, was het 135 jaar geleden dat hij daar stierf, 77 jaar oud, en te midden van zijn mensen begraven werd. Later werd zijn lichaam overgebracht naar Paramaribo en heeft nu een eregraf in de kathedraal; want al gauw kwam de verering op gang van deze bijzondere missionaris. Op 23 mei 1982, dit jaar dus 40 jaar geleden, werd hij zalig verklaard.

Terug naar het evangelie van vandaag. Ik kan me goed voorstellen dat voor Petrus Donders dit verhaal van de bruiloft van Kana een inspiratiebron is geweest. Hij zal zich vast herkend hebben in de scene rond Maria en de bedienden. Maria is ook te gast bij die bruiloft en komt als eerste in actie als de wijn op is. Zij meldt de vervelende situatie aan haar zoon, maar lijkt bot te vangen: "Mijn uur is nog niet gekomen". Zij laat zich niet uit het veld slaan en zegt tegen de bedienden: "Doe maar wat Hij zegt; dan komt het wel goed". Dat is Maria ten voeten uit. Jezus' ogenschijnlijk afwijzende reactie snapt ze misschien niet, maar ze moedigt de bedienden aan om toch niet het vertrouwen in Jezus te verliezen. 'Doe maar wat Hij je zegt en wat Hij jou te doen geeft. Dan komt het goed.'

Dat rotsvaste vertrouwen was ook de stuwende kracht in Peerke, heel zijn leven lang. Hij woonde en werkte 45 jaar onafgebroken in Suriname; tussentijds is hij nooit thuis geweest. Contact hield hij door middel van brieven aan zijn thuisfront in Tilburg; en die werden dan gretig vanaf de kansel voorgelezen. Als je die brieven leest, valt op hoe vaak hij de gang van zijn leven ziet als 'Gods Heilige Wil'. Steeds vraagt hij zich af: 'wat wil God van mij?' Dat kan wat vroom overkomen, en we zijn er huiverig voor om iets meteen 'Gods wil' te noemen. Maar er spreekt wel een houding uit van onbevangen openstaan voor wat op je afkomt: biddend en het evangelie beluisterend jezelf afvragen: 'wat wil God van mij?' Dankzij die levenshouding van 'doe maar wat Hij je zeggen zal' is het een leven geworden van onvoorwaardelijke beschikbaarheid, van totale dienstbaarheid aan de ander.

Petrus Donders was niet alleen priester en geloofsverkondiger. In Batavia, 'dumpplaats' van verstoten melaatsen, zien we hem ook brandhout hakken en het huisje schoonwegen van een melaatse; en windsels vernieuwen rond door lepra weggrotende voeten. Peerke ging ver in zijn naastenliefde; niet alleen voor de melaatsen in Batavia, ook voor de slaven en andere miskende en rechteloze groepen die hij in Suriname opzocht. Hoe krijgt hij dat klaar? Wat beweegt hem in Gods naam? Ja, inderdaad: 'in Gods Naam': dát bewoog hem. Vanuit het geloof dat elke mens, wie of waar dan ook, een geliefd kind van God is. En 'wat je voor de minsten van de Mijnen hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan'. Deze krachtige uitspraak van Jezus heeft Petrus Donders tot zijn levensinstelling gemaakt; het ging in zijn genen zitten.

Paus Franciscus heeft 'barmhartigheid' weer hoog op de agenda geplaatst van de kerk en van allen die zich christenen noemen, met de oproep om "ons hart te openen voor allen die leven in de meest hopeloze randgebieden van het bestaan." Peerke Donders zocht inderdaad mensen in die hopeloze randgebieden op, om ze hoop te brengen. Hoop die hij zichtbaar maakte door een warm hart, een helpende hand, een goed woord. "Doe maar wat Hij jullie zeggen zal". Op die aansporing van Maria deden de bedienden van de bruiloft wat Jezus hen zei en zo kon het wonder geschieden van overvloedige wijn, van feest voor allen. "Doe maar wat Hij je zeggen zal". Petrus Donders werd ook een bediende voor Gods feestmaal.

Wensen we elkaar toe, dat ook wij mogen zijn als die bedienden tijdens de bruiloft: dat ook wij – op onze eigen wijze en met onze middelen – voertuigen van hoop en overvloedige verlossing mogen zijn. Amen.

Voorbede:

Op voorspraak van de zalige Petrus Donders
leggen wij vol vertrouwen onze gebeden aan God voor...

Bidden wij voor mensen die in navolging van Petrus Donders
hun leven delen met de meest verlatenen;
voor mensen die werkzaam zijn in vluchtelingenwerk,
armoedebestrijding en opvang van thuislozen:
dat zij waardering krijgen voor wat zij doen.

Laat ons zingen/bidden...

Laat ons bidden, dat in onze kerk en samenleving
de geest van Peerke Donders mag voortleven.
Dat wij in onze veelkleurige samenleving
niet onverschillig worden tegenover elkaar.
Dat met name zij die zich christenen noemen
hun geloof zichtbaar maken in dienstbetoon en menslievendheid.
Laat ons zingen/bidden...

Bidden wij voor onszelf:
dat wij in navolging van de zalige Petrus Donders
de oproep van Maria volgen
en als goede dienaars doen wat de Heer ons vraagt.
Dat mede door onze inzet de wereld mag worden
tot een voorafbeelding van Gods Bruiloftsmaal.

Laat ons zingen/bidden...

Bidden wij voor onze persoonlijke intenties ...
en voor alle vragen en noden, vreugde en dankbaarheid
die mensen ons hebben aanbevolen...
In deze viering speciaal voor ...
Laat ons (zingend) bidden...

God, deze gebeden en alles wat onuitgesproken leeft in ons
leggen wij aan U voor, in hetzelfde vertrouwen
dat het leven kenmerkte van Peerke Donders.
Beantwoord onze gebeden met uw mildheid en zegen
die duren zullen tot in eeuwigheid. Amen.

Gebied over de gaven

Goede God, deze gaven van brood en wijn
zijn een teken van Uw zorg om ons, mensen.
Mogen zij ook een teken worden van onze zorg om elkaar
en dat wij de weg mogen gaan van dienende liefde.
Vervul deze gaven met Uw levenskracht, de heilige Geest,
zodat zij voor ons voedsel worden tot eeuwig leven. Amen.

Slotgebed:

Goede God, in dankbaarheid hebben wij de gedachtenis gevierd van Jezus Christus uw Zoon, en van hen die een voorbeeld zijn van dienende liefde, zoals Petrus Donders die deed wat Jezus hem vroeg en mensen heilzaam nabij was. Geef dat ook wij dienaren mogen zijn van uw bruiloftsmaal, en eens mogen aanzitten bij U die leeft in eeuwigheid. Amen.